

DIFERENTA
CARE
ITI
SALVEAZA
VIATA

INDIFERENTA
CARE
NU ITI
SALVEAZA
VIATA

Stii
ce este
SIDA?
Dar ce este
HIV?

SIDA este cea mai grava boala din istoria omenirii, descoperita acum 20 de ani in Statele Unite ale Americii. De atunci, SIDA a provocat moartea a peste 20 de milioane de oameni din toata lumea.

SIDA este provocata de HIV (virusul imunodeficientei umane). **HIV** ataca celulele numite limfocite CD4, care in mod obisnuit protejeaza corpul impotriva infectiilor. Pe masura ce numarul acestor celule scade, organismul persoanelor infectate cu HIV (seropozitive) nu mai poate face fata nici bolilor care in general sunt tratabile (ex.: pneumonia, gripa). Doar atunci cand organismul unei persoane HIV pozitive ajunge in acest stadiu - nu se mai poate apara impotriva infectiilor - se spune ca acea persoana sufera de Sindromul Imunodeficientei Dobandite, adica SIDA. In stadiul SIDA, sanatatea persoanei incepe sa se deterioreze rapid, ducand in final la deces.

In prezent nu exista nici un tratament care sa vindece SIDA si nici un vaccin impotriva acestei boli. Cu toate acestea, au fost descoperite medicamente foarte eficiente care incetinesc multiplicarea virusului in organism, astfel incat in prezent, persoanele HIV pozitive pot trai mai mult timp decat in trecut.

tine minte!

Virusul HIV se poate transmite de la persoane infectate la persoane sanatoase.

O persoana HIV pozitiva ramane infectata toata viata. Cu toate acestea, ea poate parea si se poate simti sanatoasa pentru o lunga perioada de timp (intre 8 si 15 ani), uneori chiar fara sa stie ca este infectata.

Astazi exista medicamente (antiretrovirale) care pot incetini multiplicarea virusului HIV in organism.

Fals si adevar

despre
HIV/SIDA

Ai auzit probabil despre HIV/SIDA lucruri atat de diferite, atat de inspaimantatoare sau uimitoare incat nu mai stii pe cine si ce sa crezi. Iata cateva lucruri care poate te vor ajuta sa intelegi mai multe despre HIV si SIDA.

Este FALS ca...

- ...doar in Africa sau America exista persoane cu HIV/SIDA.
- ...se pot infecta cu HIV doar homosexualii, consumatorii de droguri si persoanele care au o viata sexuala intensa.
- ...tinerii nu se pot infecta cu HIV.
- ...nu te poti infecta cu HIV doar dupa un singur contact sexual neprotejat (fara prezervativ).

In schimb este ADEVARAT ca...

- ...in prezent, in intreaga lume traiesc 42 de milioane de persoane cu HIV/SIDA. in Romania, la 30 septembrie 2002 numarul persoanelor in viata diagnosticate cu HIV/SIDA era de 9.928. Acest numar se refera doar la persoanele care s-au testat si au fost depistate ca fiind infectate cu HIV. Specialistii estimeaza insa ca in spatele fiecarui caz depistat stau alte 15 cazuri nedepistate.
- ...in fiecare zi, in toata lumea se infecteaza in jur de 14.000 de persoane, aproximativ jumatate dintre ele fiind tineri, cu varste cuprinse intre 15 si 24 de ani.
- ...te poti infecta cu HIV chiar si dupa un singur contact sexual (vaginal, anal si, mai rar, oral) neprotejat.

De asemenea este FALS ca te poti infecta cu HIV...

- ...folosind aceeasi vesela sau aceleasi tacamuri cu o persoana infectata.
- ...mancand din mancarea gatita de o persoana infectata.
- ...atingand, imbratisand sau sarutand o persoana infectata.
- ...folosind aceeasi toaleta, sala de sport sau piscina cu o persoana infectata.
- ...asezandu-te pe un scaun sau intr-o banca unde a stat o persoana infectata.
- ...folosind acelasi computer sau carte cu o persoana infectata
- ...prin intepaturi de tantari.

Dar este ADEVARAT ca oamenii se pot infecta cu HIV...

- ...daca au contact sexual vaginal sau anal neprotejat cu o persoana infectata.
- ...daca isi injecteaza droguri cu un ac sau o seringa folosite inainte de o persoana infectata.
- ...daca o femeie insarcinata este HIV pozitiva, ea poate transmite virusul copilului ei inainte de nastere, dupa nastere sau in timpul perioadei de alaptare.
- ...practicand sex oral cu o persoana HIV pozitiva (desi, e adevarat, riscul infectiei este mic pe aceasta cale).
- ...prin tatuare, daca acele pentru tatuaj nu sunt de unica utilizare, folosindu-se acelasi ac la mai multe persoane.
- ...daca primesc sange sau un transplant de organe de la un donator infectat cu HIV. Cu toate acestea, riscurile infectiei pe aceasta cale sunt astazi foarte mici, sangele donat fiind testat inainte de a fi utilizat in interventii medicale.
- ...atunci cand acorda primul ajutor unei persoane seropozitive care a suferit un accident (cu sangerare), fara a respecta minime masuri de precautie (ex.: manusi de examinare).

nu uita niciodata!

Oricine se poate infecta cu HIV.
HIV se transmite cel mai adesea de la persoana infectata la cea sanatoasa prin contact sexual (vaginal, anal sau oral).

Subiecte tabu?

A vorbi despre sex, HIV si SIDA poate fi dificil atat pentru tineri cat si pentru adulti. Cu toate acestea, trebuie sa stii ca HIV se transmite cel mai adesea prin contact sexual, dar si ca exista multe activitati sexuale care sunt lipsite de riscuri (ex.: mangaieri, masturbare, masaje etc.) Explorarea acestor activitati poate fi foarte placuta. Ele pot fi o buna cale de a-ti cunoaste corpul si de a descoperi modurile in care poti oferi si primi placere sexuala.

Unii tineri sunt de parere ca o relatie sexuala trebuie sa fie bazata pe dragoste. Alti considera ca de-abia la varsta de 18 ani adolescentii

sunt pregatiti - fizic si psihologic - sa-si inceapa viata sexuala. Pentru unii tineri, relatia sexuala este strict legata de casatorie, in timp ce alii sunt de parere ca sexul si dragostea sunt doua lucruri total diferite.

Indiferent care este parerea sau alegerea ta, este important ca tu sa te simti bine, sa fii multumit/a de ceea ce faci, dar mai ales, **sa fii in siguranta**. in acest scop, trebuie sa stii cum se poate transmite infectia cu HIV in timpul actului sexual si care sunt cele mai bune metode prin care te poti proteja.

Nimeni nu ar trebui sa fie fortat

sa faca sex atunci cand nu vrea...

Cum se poate transmite infecția cu HIV în timpul actului sexual?

Cu puțin înainte de actul sexual și în timpul lui, prin organul sexual masculin (penis) sau feminin (vagin), corpul omenesc elimină sperma, respectiv secreții vaginale. Dacă o persoană - băiat sau fată - este infectată cu HIV, virusul se va găsi și în sperma sau secreția vaginală pe care o va elimina în timpul contactului sexual.

Dacă un băiat infectat cu HIV nu poartă prezervativ atunci când are contact vaginal cu partenera sa, sperma va fi eliberată în vagin, iar virusul poate trece direct în sângele fetei, prin locuri în care vaginul prezintă zgărieturi sau rani minuscule. Acestea pot fi atât de mici încât pot fi de neobservat.

Practicarea sexului anal prezintă un risc de infecție cu HIV mai mare decât sexul vaginal. Anusul este mai sensibil, fiind mai puțin elastic și mai vascularizat decât vaginul. În aceste condiții, riscul de ranire a anusului în timpul contactului sexual este mai mare decât în cazul vaginului.

Dacă o fată infectată cu HIV are contact sexual cu un băiat care nu poartă prezervativ, virusul poate pătrunde în sângele băiatului prin uretra sau prin zone în care penisul prezintă mici rani sau zgărieturi.

Riscul de infecție cu HIV este mai mare dacă în timpul actului sexual există vreun contact cu sângele partenerului - de exemplu, dacă contactul sexual are loc în timpul perioadei de menstruație a fetei, când în vagin poate fi sânge. De asemenea, poate exista sângerare în timpul unui contact anal sau al unui contact vaginal mai brutal.

atenție!

Atunci când tu și partenerul/partenera decideți să aveți contact sexual, trebuie să aveți grijă să vă protejați amândoi împotriva infecției cu HIV.

Cum te poti
proteja
in timpul actului
sexual?

Folosirea prezervativului de fiecare data cand ai un contact sexual este singura cale de a te proteja impotriva infectiei cu HIV. Pilula contraceptiva si diafragma sunt bune pentru prevenirea sarcinii dar nu protejeaza impotriva transmiterii virusului.

Faptul ca iti cunosti bine partenerul/partenera nu iti asigura protectie impotriva HIV. Dupa ce intalnesti o persoana de cateva ori, s-ar putea sa ti se para ca o cunosti destul de bine. Insa nu poti sti daca persoana respectiva este infectata doar uitandu-te la ea.

Uneori ti se poate parea dificil sa-i spui partenerului/partenerii ca vrei sa folosesti prezervativul. Te ingrijoreaza faptul ca dorinta ta ar putea fi interpretata de el/ea ca o lipsa de incredere. Trebuie sa te gandesti insa ca prezervativul va ajuta pe tine si pe partener/a sa fii in siguranta. Simtindu-va in siguranta, veti fi relaxati si va veti putea bucura si mai mult de experienta sexuala.

Folosirea prezervativului in timpul actului sexual va va proteja si de contractarea altor infectii cu transmitere sexuala (ITS) decat cea cu HIV. Aceste infectii - cele mai frecvente dintre ele fiind gonoreea, sifilisul, hepatita (B, C) - nu afecteaza corpul doar la nivelul organelor genitale. Nedescoperite sau netratate la timp, ele pot avea efecte extrem de grave asupra starii voastre generale de sanatate.

fii constient/a ca...

Nu trebuie sa renunti la sex de frica contractarii HIV sau a altor infectii cu transmitere sexuala, ci doar trebuie sa te protejezi intotdeauna in timpul actului sexual.

Folosirea **PREZERVATIVULUI** este singura cale de a te proteja impotriva transmiterii virusului HIV si a altor infectii in timpul contactului sexual.

Prezervativele

În primul rând, prezervativele sunt bune deoarece asigură protecție împotriva infecției cu HIV și a altor boli cu transmitere sexuală. În al doilea rând, folosirea prezervativelor este o metodă la fel de bună de a preveni sarcina ca și pilula contraceptivă.

Prezervativele sunt de culori, forme și arome diferite. Unele sunt lubrificate, pentru a ușura contactul sexual; altele sunt aromate pentru a face mai plăcut sexul oral, în timp ce altele, mai groase, sunt potrivite pentru sexul anal.

Există prezervative masculine - utilizate de băiat în timpul contactului sexual - și prezervative feminine - care introduse în vagin acționează ca o barieră, împiedicând sperma să patrundă în corpul fetei.

În România oricine, indiferent de vârstă, poate cumpăra prezervative. Ele pot fi cumpărate din farmacii, supermarket-uri sau pot fi procurate de la centre de planificare familială. De asemenea, ele pot fi furnizate uneori gratuit de cabinetele de planificare familială și de organizațiile nonguvernamentale, în cadrul unor programe sau campanii de prevenire a transmiterii HIV.

Înainte de a folosi un prezervativ, trebuie să te asiguri - verificând data înscrisă pe ambalaj - că termenul de garanție nu este depășit. Dacă urmează să îl folosești pentru prima dată, ar fi bine să te "antrenezi" în prealabil pentru a te obișnui cu el și pentru a ști cum se manevrează corect.

În practicarea sexului anal, trebuie utilizat un prezervativ mai rezistent. Pentru a ușura contactul, poate fi folosit un prezervativ cu lubrifiant pe bază de apă. Nu folosi vaselină sau alți lubrifianți pe bază de ulei, întrucât aceștia pot duce la ruperea prezervativului.

Un prezervativ se folosește o singură dată. Folosirea a două prezervative - unul peste altul - nu asigură o mai mare protecție, din contra, putând duce la ruperea lor. De aceea nu este cazul să folosești mai multe prezervative în timpul aceluiași contact sexual.

Rupe pachetul cu grijă la un colț.

Nu rupe pachetul cu dinții sau cu obiecte ascuțite! Prezervativele sunt elastice dar în același timp fragile. Dacă se rup sau se fisurează atunci când le scoti din ambalaj, ele nu mai sunt eficiente în asigurarea protecției.

Aștepta până când penisul ajunge în erecție completă.

Strânge varful prezervativului pentru a-l goli de aer; astfel vei crea un spațiu în care se va acumula sperma.

Ține prezervativul peste varful penisului și rulează-l în jos până la bază, eliminând bulele de aer care apar. Prezervativul trebuie să rămână pe penis de la începutul contactului sexual până la sfârșitul lui, atunci când penisul este retras din vagin!

După ejaculare retrage complet penisul încă în erecție și apoi îndepărtează prezervativul. Ai grijă să nu versi conținutul!

Odată ce ai îndepărtat prezervativul, înnoada-l, împachetează-l într-un servetel și apoi arunca-l la gunoi. Nu în vasul de toaletă!

Folosirea prezervativului in timpul actului sexual diminueaza riscul de infectie cu HIV, si, in acelasi timp, te protejeaza impotriva unui numar mare de alte infectii care pot fi transmise pe cale sexuala.

Cunoscute sub numele de ITS, infectiile cu transmitere sexuala pot fi cauzate de bacterii, micro-organismele sau virusuri care patrund in organismul sanatos in timpul sau ca urmare a contactului sexual neprotejat (vaginal, anal sau oral) cu o persoana infectata. Unele infectii insa se pot transmite chiar si in conditiile sexului protejat, prin contactul pielii sanatoase cu pielea infectata.

Orice persoana care are relatii sexuale este expusa acestor infectii, iar riscul de a le contracta creste pe masura ce creste si numarul partenerilor sexuali pe care persoana ii are.

Nedescoperite sau netratate la timp, ITS pot avea efecte extrem de grave asupra starii tale generale de sanatate. Ele pot produce infertilitate, impotenta si pot cauza chiar moartea daca nu sunt tratate corespunzator.

este bine sa stii ca...

Daca ai cea mai mica banuiala ca este posibil sa fi contractat o ITS sau daca ai recunoscut vreuna dintre simptomele prezentate, este recomandat sa consulți imediat un medic.

Cele mai multe dintre ITS nu prezinta simptome dar pot fi transmise si altor persoane.

ITS trebuie depistate la timp si tratate cu seriozitate; astfel nu vei risca ca infectiile sa-ti provoace complicatii grave de sanatate.

Informeaza-te despre
**Infectiile cu
 Transmitere
 Sexuala!**

Infectii cauzate de bacterii si alte micro-organisme	Cale de transmitere	Simptome	Complicatii posibile. Tratament.
CHLAMYDIOZA (provocata de bacteria Chlamydia trachomatis)	Vaginala, anala (prin sex neprotejat)	<p>Fete: Pot fi afectate colul uterin, uterul, trompele uterine, uretra. Poate provoca o scurgere vaginala galben - verzuiie, durere in timpul actului sexual, dureri la nivelul abdomenului inferior.</p> <p>Baieti: Pot fi afectate uretra, prostata si chiar testiculele. Poate provoca usturimi in timpul urinarii, o secretie groasa si albicioasa uretrala.</p>	Prezenta bacteriei in organism poate sa nu se manifeste prin semne externe. Cu toate acestea, nedepistarea si netratarea la timp a infectiei poate duce la infertilitate. Mai mult, infectia poate fi transmisa de la mama la nou-nascut, putandu-i cauza acestuia infectii ale ochilor, urechilor sau pneumonie. In cazul acestei boli, ambii parteneri dintr-un cuplu trebuie sa urmeze tratament, chiar daca unul dintre ei nu prezinta nici un simptom.
GONOREEA (Blenoragie sau "Sculament")	Vaginala, anala, orala (prin sex neprotejat)	<p>Fete: Poate provoca scurgeri vaginale alb-galbui mai abundente, durere/usturimi la urinare, sangerari inter-menstruale, dureri la nivelul abdomenului inferior sau al spatelui.</p> <p>Baieti: Poate provoca nevoia de a urina des si dureri la urinare, insotite de o secretie uretrala alb-galbuie.</p> <p>Daca e transmisa prin sex oral sau anal, gonoreea provoaca durere si iritatie la nivelul gatului, respectiv scurgeri si iritatie la nivelul anusului.</p>	<p>La femei, in cele mai multe cazuri, simptomele nu apar. De aceea, nedepistata si netrata la timp, gonoreea poate duce la sterilitate. Gonoreea se poate transmite si de la mama la nou-nascut, determinand infectii ale ochilor sau ale cailor respiratorii. In cazul barbatilor, gonoreea poate duce la sterilitate si la stramtoarea uretrei.</p> <p>In cazul acestei boli, ambii parteneri dintr-un cuplu trebuie sa urmeze tratament, chiar daca unul dintre ei nu prezinta nici un simptom.</p>
URETRITE (Inflamatii ale uretrei cauzate de Chlamydia sau alte bacterii sau virusuri)	Vaginala, anala, orala (prin sex neprotejat)	<p>Fete: In general nu exista simptome vizibile, dar uneori pot aparea disconfort in timpul urinarii, scurgeri vaginale alb-galbui, dureri la nivelul abdomenului inferior sau al spatelui, sangerare neobisnuita in timpul menstruatiei.</p> <p>Baieti: Pot aparea scurgeri albe sau galbui din uretra, dureri in timpul urinarii, dar uneori pot sa nu existe simptome.</p>	<p>Unele uretrite pot provoca eruptii, mici rani si (uneori) afectiuni ale ficatului. In cazul fetelor, infectia poate urca de la nivelul vaginului in uter si in trompele uterine. blocandu-le si provocand scaderea fertilitatii, sterilitate, dureri menstruale sau dureri abdominale.</p> <p>In cazul baetilor, uretritele pot provoca inflamarea dureroasa a testiculelor si scaderea fertilitatii.</p> <p>In cazul acestei boli, ambii parteneri dintr-un cuplu trebuie sa urmeze tratament, chiar daca unul dintre ei nu prezinta nici un simptom.</p>

<p>TRICHOMONIAZA (infecție cauzată de parazitul <i>Trichomonas vaginalis</i>)</p>	<p>Vaginală (prin sex neprotejat)</p>	<p>Fete: Poate provoca iritație a vaginului și scurgere vaginală abundentă, galben-verzui, urat mirositoare, dureri în timpul actului sexual. Baieti: în cele mai multe cazuri, infecția există fără simptome. Dacă totuși aceste simptome apar, ele pot fi: durere și usturime la urinat, scurgere uretrala, iritație la nivelul preputului, roseata.</p>	<p>Desi nu este o boala grava, netratarea core-spunzator Trichomoniază crește riscul de apariție a anexitei sau de naștere prematură (la fete), de apariție a unor uretrite (baieti). In cazul acestei boli, ambii parteneri dintr-un cuplu trebuie sa urmeze tratament, chiar daca unul dintre ei nu prezinta nici un simptom.</p>
<p>SIFILIS (Lues sau "cruci în sange")</p>	<p>Vaginală, anală, orală (prin sex neprotejat)</p>	<p>li afectează atât pe baieti cat si pe fete. Sifilis este o boala care evoluează foarte lent (10-15 ani), trecand prin trei faze diferite. La maximum 90 de zile după infectare, apare o rana unică nedureroasă, în zona contactului sexual (vagin, anus, gura, penis). După câteva săptămâni, rana va dispărea, însă infecția va continua să existe în organism, putând fi transmisă și altor persoane prin contact sexual neprotejat.</p> <p>In cea de-a doua faza, la aproximativ 6 săptămâni după infectare pot apărea erupții la nivelul corpului, dureri de cap, febră, excrescențe la nivelul vaginului sau anusului, ulcerații bucale. Simptomele din faza a doua pot dispărea și pot trece cel puțin 5 ani înainte de a mai apărea vreun semn de boală.</p>	<p>In ultima parte a bolii, desi nu exista simptome vizibile, sifilisul poate ataca inima, creierul sau maduva spinarii. In aceasta faza, boala poate fi tratata dar leziunile provocate de sifilis nu pot fi remediate. Sifilisul poate fi transmis si in timpul sarcinii, de la mama la nou-nascut (sifilis congenital), putandu-i provoca acestuia malformatii si alte afectiuni grave. In Romania, de la un an la altul, sunt descoperite din ce in ce mai multe persoane care au contractat sifilis. Pe langa acestea exista si altele care nu au avut simptome, deci nu stiu ca sunt bolnave si pot transmite boala mai departe prin contacte sexuale neprotejate. In cazul acestei boli - ambii parteneri dintr-un cuplu trebuie sa urmeze tratament, chiar daca unul dintre ei nu prezinta nici un simptom.</p>

Infectii cauzate de virusuri	Cale de transmitere	Simptome	Complicatii posibile. Tratament.
<p>NEGII GENITALI (boala provocata de Virusul Papilloma Uman. Afecteaza doar zona organelor genitale sau a anusului)</p>	<p>Se transmite prin contact cu pielea unei persoane infectate. Se transmite cel mai adesea prin contact sexual, dar nu numai. Folosirea prezervativului nu ofera protectie completa, intrucat in timpul actului sexual zone neprotejate ale corpului pot intra in contact cu pielea persoanei infectate.</p>	<p>Afecteaza atat fetele cat si baietii. Provoaca aparitia unor excrescente carnoase de culoarea pielii in zona genitala sau a anusului. La inceput, aceste excrescente sunt mici, dupa care cresc, putand deveni sangerande. Negii nu sunt vizibili daca apar pe peretii vaginului sau pe colul uterin (la fete), pe uretra (la baieti).</p>	<p>In cazul fetelor, negii genitali pot provoca in timp cancer al colului uterin sau pot impiedica nasterea pe cale naturala. Daca sunt vizibili, negii pot fi extirpati, dar virusul ramane in organism putand duce la revenirea bolii. Fumatul creste riscul ca Virusul Papilloma Uman sa produca celule canceroase.</p>
<p>HERPES GENITAL (provocat de virusul herpes simplex de tip 2, inrudit cu virusul simplex de tip 1 care provoaca herpesul la nivelul gurii)</p>	<p>Se transmite pe cale sexuala vaginala, anala sau orala, prin contact cu pielea unei persoane infectate. Folosirea prezervativului nu ofera protectie completa, intrucat in timpul actului sexual zone neprotejate ale corpului pot intra in contact cu pielea persoanei infectate.</p> <p>Vaginala, anala, orala (prin sex neprotejat). Transplant, transfuzii.</p>	<p>Afecteaza atat fetele cat si baietii. Aproape 80% dintre persoanele infectate nu prezinta nici un fel de simptome dar pot transmite virusul si altor persoane. In cazul in care totusi exista simptome, in prima faza pot aparea: febra, dureri de cap, dureri de oase si musculare, stare de disconfort la nivelul organelor genitale.</p> <p>Ulterior pot aparea in zona genitala vezicule care sunt insotite de mancarimi. Acestea se sparg singure si provoaca leziuni care pot fi dureroase. Leziunile se vindeca de la sine in cateva zile si nu lasa cicatrici. In aceasta perioada - de la aparitie pana la vindecare - herpesul genital este foarte contagios.</p>	<p>Simptomele herpesului genital pot fi tratate, dar virusul care le produce nu poate fi distrus. Odata contractat, virusul ramane in organism si din timp in timp poate duce la reaparitia herpesului.</p> <p>Herpesul genital nu provoaca afectiuni grave, dar este dureros si se ia foarte usor.</p> <p>Mai mult, leziunile pe piele provocate de herpesul genital pot permite altor infectii mai grave sa patrunda in organism.</p>
<p>HEPATITA B (infectie virala a ficatului)</p>	<p>Se transmite prin contact cu sange infectat, prin utilizarea in comun a acelor si seringilor sau prin contact sexual neprotejat.</p>	<p>De cele mai multe ori nu prezinta simptome. Cand totusi apar, ele pot fi: stare de gripa usoara, dureri abdominale, vomă, urina inchisa la culoare, ingalbenirea pielii si a albului ochilor.</p>	<p>Hepatitis B poate provoca afectiuni grave ale ficatului (ciroza, cancer). Contractarea bolii poate fi prevenita prin vaccinare.</p>
<p>HEPATITA C (infectie virala a ficatului)</p>		<p>De cele mai multe ori nu prezinta simptome. Cand totusi apar, ele pot fi: stare de gripa usoara, dureri abdominale, vomă, urina inchisa la culoare, ingalbenirea pielii si a albului ochilor.</p>	<p>Hepatitis C poate provoca afectiuni grave ale ficatului. Nu exista vaccin impotriva bolii.</p>

Paraziti	Cale de transmitere	Simptome	Complicatii posibile. Tratament.
PADUCHI LAȚI (LAȚEI) (paraziti de 1-4mm care traiesc in parul pubian, depunându-si ouale pe firul de par pubian)	Se transmit prin atingere in timpul contactului sexual sau pot fi contractati prin utilizarea de lenjerie de pat, prosoape, lenjerie intima infestate.	Provoaca mâncărimi intense in zona pubiana.	Se trateaza cu un sampon special, creme sau spray-uri. Netratati, paduchii latii pot urca in parul din sprâncene sau de pe cap. Necesita dezinfectarea si spalarea ulterioara a articolelor de imbracaminte si a lenjeriei de pat.
SCABIA (RAIA) (paraziti care patrund in piele)	Se transmit prin atingere in timpul contactului cu o persoana sau un animal, dar pot fi contractati si prin utilizarea de lenjerie de pat, prosoape, lenjerie intima infestate.	Provoaca mâncărimi intense, mai ales noaptea, si o erupție pe corp.	Se trateaza cu lotiuni speciale, creme sau unguente. Necesita dezinfectarea si spalarea ulterioara a articolelor de imbracaminte si a lenjeriei de pat.

In afara de ITS, exista si infectii la nivelul zonei genitale care nu sunt transmise pe cale sexuala, dar care, datorita simptomelor lor, pot fi confundate cu ITS.

Este vorba, mai ales, de **CANDIDOZA GENITALA** ("poala alba"), **CISTITA** sau **VAGINOZA**

Infectii	Simptome	Complicatii posibile. Tratament.
CANDIDOZA GENITALA (iritatie a mucoasei provocata de o ciuperca. Poarta numele de vaginita sau vulvita - daca apare in interiorul sau in jurul vaginului, respectiv vulvei - si numele de balanita - daca apare sub preput)	Aparitia ciupercilor poate fi provocata de antibiotice, diabet, pot aparea in timpul sarcinii sau când organismul are o imunitate scazuta. Fete: Provoaca scurgeri vaginale albicioase si mâncărimi la nivelul vaginului sau a vulvei. Baleți: Provoaca mâncărimi, erupții roșii la nivelul penisului sau secretii sub preput.	Candidoza nu are efecte grave si se trateaza cu creme, cu supozitoare vaginale sau cu medicamente impotriva ciupercilor; de multe ori, mai ales in cazul baletilor, se trateaza doar cu ajutorul baiilor cu apa sarata.
CISTITA (inflamatie a vezicii urinare provocata de bacteriile din anus care patrund in uretra)	Aceasta infectie este mai frecventa la femei. Se manifesta prin nevoie continua de a urina; provoaca senzatii de arsură in timpul urinarii sau dureri la nivelul abdomenului inferior sau al spatelui; urina eliminata are de multe ori urme de sânge si un miros specific.	Infectia netratata se poate raspândi la nivelul rinichilor, afectând buna functionare a acestora.
VAGINOZA (multiplicare exagerata a unei bacterii naturale care duce la dezechilibre acide/alcaline in interiorul vaginului)	Provoaca scurgeri vaginale, urât mirositoare, de culoare alb-gri. Vaginoza poate aparea ca urmare a schimbarii partenerului sau a activitatii sexuale intense.	Se trateaza usor cu tablete sau cu supozitoare vaginale.

Alcoolul si drogurile

Alcoolul, marijuana, Ecstasy, heroina si alte droguri, au efecte de scurta durata, iar utilizarea lor indelungata creeaza dependenta. Consumand alcool sau droguri, in prima faza te poti simti mai putin inhibat/a, mai vesel/a, mai comunicativ/a, avand mai multa putere fizica sau psihica. Insa imediat ce efectul alcoolului sau drogurilor dispare, vei simti doar: greata, dureri de cap, panica, gura uscata, crampe musculare sau depresie. Folosirea acestor substante in mod regulat ii face pe oameni sa-si piarda interesul pentru prieteni, familie sau hobby-uri, sa perceapa realitatea in mod distorsionat si chiar sa devina agresivi si violenti.

Consumul de alcool si droguri creste de asemenea si riscul de infectie cu HIV, intrucat te poate face mai putin atent/a cu privire la necesitatea de a te proteja in timpul actului sexual. Daca esti sub influenta alcoolului sau a drogurilor poti fi in situatia de a face sex fara a folosi corect prezervativul sau, pur si simplu, uitand sa il folosesti.

Te poti infecta cu HIV si folosind in comun cu alte persoane ace si seringi pentru injectarea drogurilor, dar poti contracta si alte boli grave, cum ar fi hepatita B. Sangele unei persoane infectate cu HIV poate ramane pe ac sau pe seringa. Daca tu folosesti aceleasi instrumente, virusul patrunde direct in sangele tau. Cel mai bun mod de a te feri de infectii este evitarea folosirii drogurilor, in general, si a celor injectabile, in particular.

fii atent/a!

Nu te amagi cu gandul ca folosirea drogurilor doar o singura data nu poate duce ulterior la dependenta.

Consumul de droguri si alcool creste riscul infectiei cu HIV - prin practicarea sexului neprotejat sau prin folosirea in comun cu alte persoane a acelor si seringilor destinate administrarii drogurilor injectabile.

Protejeaza-te chiar si in vacanta!

Este foarte important sa te gandesti la riscul de infectie cu HIV inainte de a pleca in vacanta (la mare, la munte etc.). Trebuie sa fii intotdeauna prevazator/prevazatoare, indiferent unde mergi - in tara sau in strainatate.

De obicei, cand pleci in vacanta ai un singur gand: sa te distrezi! Sexul poate fi si el o parte a distractiei. Daca nu iti iei in seama toate masurile de precautie impotriva infectiei cu HIV, sexul intamplator, in vacanta, cu persoane pe care abia le-ai cunoscut, poate fi periculos. De aceea, indiferent unde pleci, este bine sa ai tot timpul prezervative la tine. La urma urmei, nimeni nu poate sti cand se va ivi o aventura de vacanta...

invata sa...

Porti intotdeauna prezervative la tine, indiferent unde pleci in vacanta. Iar daca decizi sa ai contact sexual cu o persoana, foloseste-le!

Testul HIV este un test indirect, care indica prezenta in organism a anticorpilor impotriva HIV, si nu a virusului propriu-zis. De la momentul infectarii cu HIV, organismul are nevoie de o perioada de aproximativ 3 luni pentru a produce anticorpii care vor fi identificati cu ajutorul testului HIV. De aceea, testul HIV va indica un rezultat precis dupa ce trece aceasta perioada de 3 luni - numita "fereastra imunologica". Cu alte cuvinte, daca ieri, de exemplu, ai avut contact sexual neprotejat si iti faci testul maine sau chiar peste o luna, rezultatul - esti sau nu pozitiv - nu va fi 100% sigur.

In general, testarea HIV se face in centrele de transfuzii care se gasesc in fiecare municipiu, in laboratoarele epidemiologice din cadrul directiilor judetene de sanatate publica sau in clinici. Daca vrei sa afli unde poti face testul HIV in orasul tau, poti apela la medicul de familie, la centrele de planificare familiala sau poti suna la ARAS - SIDA Helpline non stop, la numarul **0800 800 033** (apeluri gratuite).

Cand vei ajunge la centrul de testare, un consilier (sau un medic) iti va explica cum se face testul, cand si cum ti se va comunica rezultatul. Vei avea ocazia sa spui: din ce motive consideri ca ai fost intr-o situatie riscanta, care crezi ca va fi rezultatul testului si cum crezi ca vei reactiona, indiferent de rezultatul testului.

Dupa discutia cu consilierul, o asistenta sau un medic iti va recolta putin sange pentru testare, iar rezultatul iti va fi comunicat in aproximativ 3 saptamani. Daca decizi sa te testezi, ai doua optiuni: testare confidentiala si testare anonima. In primul caz, iti vor fi solicitate datele personale (nume, varsta, adresa etc.). In cel de-al doilea caz, nu esti obligat sa furnizezi date personale, in schimb ti se va aloca doar un numar. In ambele cazuri, rezultatul testului este confidential, adica iti va fi comunicat doar tie, personal. Rezultatul nu va fi comunicat telefonic sau prin scrisoare. Indiferent care va fi rezultatul testului, vei putea apela la persoane specializate care sa te ajute sau care sa-ti ofere mai multe informatii despre cum te poti proteja impotriva infectiei cu HIV. Consilierea inainte si dupa test este obligatorie!

nu uita!

Daca te temi ca ai fost intr-o situatie cu risc de infectie HIV, poti sa iti faci testul HIV.

Excluderea sociala

Te-ai gandit vreodata: ce ai face daca ai afla ca cineva dintre cei dragi tie (un parinte, o sora sau un frate, o ruda apropiata, prietenul cel mai bun sau colegul de banca) este HIV pozitiv?

La inceput te-ai simti probabil speriat/a si pe buna dreptate te-ai intreba: "Daca ma infectez si eu?"

Dupa un timp insa, ai invata cum se transmite si cum nu se transmite virusul si atunci te-ai simti mai in siguranta. Cand ai toate informatiile stii mai bine cum sa te protejezi.

Iar cand iti vei da seama ca persoana seropozitiva de langa tine ramane in continuare fratele sau sora la care tii, parintele pe care il iubesti sau prietenul cu care te distrezi atat de bine, stim ca vei face tot posibilul pentru...

...a o ajuta sa treaca peste momentele dificile.

...a-i fi alaturi ori de cate ori are nevoie.

...a o face sa se simta intotdeauna iubita si acceptata.

...a-i invata pe cei din jurul tau ca se poate trai "pozitiv".

Matei, seropozitiv, 19 ani

"Incerc sa ma adaptez si sa accept noile schimbari din viata mea. Cu toate acestea, rad in continuare la glumele proaste ale prietenului meu, nu am renuntat la placerea de a molfai jumatate de pachet de biscuiti o data si inca ma bucur de soarele de primavara. Traiesc."

Paul, seropozitiv, 18 ani

"Imi este greu sa explic ce sentimente am atunci cand ma gandesc ca intr-o zi voi avea SIDA. Li multumesc insa lui Dumnezeu pentru toti doctorii care au grija de mine. Au trecut deja noua ani si inca mai am puterea sa lupt, datorita medicamentelor si a sustinerii pe care o am din partea parintilor si a prietenilor. Dar as minti daca as spune ca nu mi-e frica de ceea ce va veni..."

Sorina, 17 ani, a carei mama este seropozitiva

"Cred ca nici macar in ziua de azi oamenii nu inteleg ce efecte grave pot avea HIV si SIDA asupra vietii lor. Din pacate, devii cu adevarat constient ca si tu ai putea fi afectat doar atunci cand o persoana apropiata tie se infecteaza. Este neaparata nevoie ca oamenii sa primeasca mai multa informatie despre HIV/SIDA in scoli, in facultati si chiar in reviste si ziare."

Maria, seropozitiva, 15 ani

"Nu pot intra in discutie cu prietenii mei atunci cand se vorbeste despre SIDA sau HIV. Mai ales cand cineva spune lucruri de genul «Bine ca nu am si eu HIV!» Nu-mi place deloc cand oamenii spun astfel de lucruri. Ma fac sa ma simt foarte trista. Sau cand se intreaba prostii de genul «Ai avea curajul sa atingi pe cineva infectat cu HIV?!»."

Informeaza-te!

Daca ai intrebari despre HIV si SIDA sau doar simti nevoia sa vorbești cu cineva despre temerile tale, poti telefona oricand, gratuit, la ARAS - SIDA Helpline non stop, la numarul

0800 800 033

Daca vrei sa afli mai multe lucruri despre HIV, SIDA, ITS sau sexualitate, daca vrei sa stii cum poti contribui in lupta impotriva raspandirii HIV printre tinerii de varsta ta, consulta paginile de Internet:

www.accept-romania.ro

www.arasnet.ro

www.raa.ro

www.sexdex.ro

www.seximus.ro

www.tineripentrutineri.ro

www.adolescentul.ro

ATENTIE!

Bifeaza o singura optiune acolo unde variantele de raspuns sunt marcate cu

Poti bifa doua sau mai multe optiuni acolo unde variantele de raspuns sunt marcate cu

Din cate stii:

HIV este...

- o boala   un virus
 altceva (ce?) _____

SIDA este...

- o boala   un virus
 altceva (ce?) _____

Cat la suta dintre persoanele cu HIV/SIDA din lume sunt tineri cu varsta intre 15 si 24 de ani?

- 25%   50%   nu stiu

Te poti infecta cu HIV in urma unui singur contact sexual?

- da   nu   nu stiu

Pilula contraceptiva protejeaza impotriva infectarii cu HIV?

- da   nu   nu stiu

Exista tratament care sa vindece infectia cu HIV?

- da   nu   nu stiu

O persoana se poate infecta cu HIV...

...folosind aceeasi vesela sau aceleasi tacamuri cu o persoana infectata

- da nu nu stiu

...prin contact sexual vaginal sau anal neprotejat cu o persoana infectata

- da nu nu stiu

...atingand, imbratisand sau sarutand o persoana infectata

- da nu nu stiu

...folosind aceeasi toaleta, sala de sport sau piscina cu o persoana infectata

- da nu nu stiu

...primind sange sau un transplant de organe de la un donator infectat cu HIV

- da nu nu stiu

...in urma unor interventii cu instrumentar nesterilizat (la cosmetica, la stomatologie etc.)

- da nu nu stiu

...prin injectare de droguri cu un ac sau o seringa folosite inainte de o persoana infectata

- da nu nu stiu

Din ce surse ai aflat pana in prezent cele mai multe lucruri despre HIV/SIDA, ITS sau sexualitate?

- prieteni frati/surori profesori
 tata mama brosură de fata
 alte materiale asemanatoare cu brosură de fata
 filme, muzica, reviste, emisiuni TV, etc.
 partenerul/partenera mea
 alta sursa (care?) _____

Alegand un numar de la 1 la 5

(unde 1 = "total de acord", 2 = "mai degraba de acord", 3 = "nici de acord/nici impotriva", 4 = "mai degraba impotriva" iar 5 = "total impotriva"), spune in ce masura esti de acord cu fiecare dintre urmatoarele afirmatii. Pentru fiecare dintre afirmatii, incercuieste numarul care exprima cel mai bine parearea ta.

...Intr-o scoala, elevii au dreptul sa stie care dintre colegii lor este infectat cu HIV

- 1 2 3 4 5

...Prezenta \ntr-o scoala a unui elev infectat cu HIV pune \n pericol sanatatea celorlati elevi

- 1 2 3 4 5

...Elevii infectati cu HIV ar trebui sa \nvete \n clase/scoli separate

- 1 2 3 4 5

...Toti oamenii ar trebui sa-si faca testul HIV

- 1 2 3 4 5

In ce masura crezi ca ar fi interesati si alti tineri de varsta ta sa citeasca brosură de fata?

- foarte mult
 mult
 putin
 foarte putin/deloc

Mentioneaza maxim trei lucruri pe care nu le stiai despre HIV/SIDA, ITS sau sexualitate, dar pe care le-ai aflat citind brosură de fata.

1. _____
2. _____
3. _____

Mentioneaza maxim trei lucruri pe care ai fi vrut sa le afli despre HIV/SIDA, ITS sau sexualitate, dar pe care nu le-ai gasit in brosură de fata.

1. _____
_____
2. _____
_____
3. _____
_____

Enumera maxim trei lucruri care ti-au placut la brosură de fata.

1. _____
_____
2. _____
_____
3. _____
_____

Enumera maxim trei lucruri care nu ti-au placut la brosură de fata.

1. _____
_____
2. _____
_____
3. _____
_____

ai cateva date despre tine...

Varsta _____ Sex: F M

Liceul/Orasul _____

Completeaza acest chestionar si trimite-l pe adresa Fundatiei **Romanian Angel Appeal (RAA)**. Scrie pe plic numele si adresa ta completa si vei participa automat la tombola RAA. Premiile constau in: **prezervative, tricouri, postere.**

Fundatia Romanian Angel Appeal (RAA) este o organizatie de caritate, non - profit, fondata in 1990 la Londra si Los Angeles de catre sotiile membrilor grupului Beatles, Sir Elton John si Angelo Moschino. Inregistrata in Romania in anul 1991, RAA actioneaza pentru imbunatatirea calitatii asistentei medicale, sociale si psihologice acordate persoanelor in dificultate si, in special copiilor si tinerilor afectati de HIV/SIDA.

Fundatia Romanian Angel Appeal

Str. Rodiei, Nr. 52, Sector 3

Bucuresti, cod 74324

Romania

Tel.: 021/323.68.68

Fax: 021/323.24.90

www.raa.ro

Persoana de contact: Claudia Catana

(e-mail: claudia.catana@raa.ro)

Brosura realizata cu sprijinul:

FONDAZIONE FRANCO MOSCHINO

Fundatie a
Companiei

GlaxoSmithKline

DTP: Dani Iancu

Foto copert` : Alex Gâlmeanu

© Romanian Angel Appeal, 2003